

↳ *Sopotnik Zoltán*

Gyakori pont

Azok a foltok az ingemen a másság jelei. Fordulok, és ott maradnak a levegőben. Úgy állnak, mintha cérnaszálon lógnának le őket valaki. Gyakori pontok. Régi, nyálas levonók. Még érzem gyerekkori leheletem. Ahogy felnőttem fújom magam egy törött ablaküvegen. Páraférfi. Kődlovag. Ragasztgatom lehetetlen tájaim. Hűtőgépre, ropogós ajtófélfára, rázós apa ölelésére. Háromszor lesz egymás után vasárnap. *Szépítő.*

Mézsótár

Van egy mozi, a fürdőszobaablakból látta(m). Érdes dombtetőn egy fürdőkád tele mézzel.

A méz alatt összefont karokkal Gyula bácsi fekszik. *(Büszke klarinétos, legügyesebb fazon a bányászzenekarban.)*

Kap levegőt. Érdekes. Újra tanul beszélni az agyvérzés után.

Méltatlan szavakkal kezdi, talán mert neki mást jelentenek. *Kiválasztottak*, gondolhatja fordítva, visszafelé.

Radikális, gőzölgő környék, tele lukakkal, háborús cserjékkel. Minden, amire egyszer is gondol(ok), feltámad. A víz ferdén folyik le az üvegen.

Rétegek

Kamu az ember. Semmi bonyolult, csak törmelék.

Ápoltan fog hozzá beletörödni.

Belátni a régi utcát, ahol savas eső választ el testvéreket. *Függönykatapult.*

Hiába nyúlnak át, csak a hibák maradnak kézzelfoghatók.

Vastagodik az út közepén, a kertés házak meg vékonyodnak. Az időhöz.

Eretnek koporsó-szegek fekszenek a fűben valahol.

Kútmélyi, hisztérikus szavak. Mindent visznek, borítanak. Falovat, levelet, igazat.

Áram a kerítésben. Víz a véráramban. Csak.

↳ *Dukay Nagy Ádám*

Házi feladat

A szegény kisgyermek, D. panasza

Összevissza járnak az órák. Ködös homályban ringatózom.

Késői szezón, olcsó szobák. Hús bor, halk dzsessz, hasisnyugalom.

A zuhanyból szívárvány les ki. Az utcákon az untság kertel.

Éveket kell elfelejteni. Mielőtt a sínek közé esel.

↳ *Turányi Tamás*

Hajnalfüggő

Kosztolányi Dezső nyomán

Se éjjel, se nappal nem nem járhatok ott,

hol bíbor lázban hánykolódhatok — az az üvegajtó, a zajtalan, a hangtalan csak pirkadatkor áll eléem, a csupa ezüst, csupa arany, a sarka tűz, kilincse fém — az égbolt résnyire nyitva már, és titkon beleshetek én, ki a hajnalhoz úgy sietek, hogy zokniban, karórában alszom el, és ébredve már pattanok, rohanok, gyújtának föl ágyneműt, matracot,

mint börtönlázadáskor szokás, hogy a hajnal végre itt, hadd bámuljam benne arcomat, akár vak tükrök lemezén, igazi arcomat, mely reggelre mindig eltűnik, és aztán nincs többé remény, a nap és az est hamuval telt urna, de ha ébred bűvös, tükrös ajtómon a fény, újra láthatom, amit régesrég ismertem én, csupán egy tükör az egész, és aztán nincs többé remény, míg úra fel nem lobban, mit nézhettem közlől, meghatottan,

múlt hajnalban is jártam ott.

Zilahi Anna Konzerv

Mik azok a fésűfogak behímezve nagybátyám vállába. A nagynéném azt felelte, még szerencse, hogy tőle kérdeztem meg, ezt ne nagyon hozzam fel a bácsi előtt, mert őt összevarrták. Tüvel, cérnával, kérdeztem, igen, azzal, régen, a sebészek. Elővettem a rongybabát, megkerestem rajta az elülső és hátulsó anyagrészt illesztését és próbáltam elképzelni, mitől szakad szét egy ember. A nagynénémnek is volt a hasán egy ilyesmi, láttam, amikor rányitottam a fürdőben. Már állt a kádon kívül, a vizet még nem engedte le. Amíg ki nem hűl, maradhat, spóroltunk a fűtéssel. Ráült a pára a használati tárgyakra, elhomályosította a sarokban álló kistükröt is. Hátat fordított neki, közvetlenül magát nézgette, ahogy én akkor még magamat nem, mert rajtam nem volt érdekes dolog, például varrás. Nem zárta magára az ajtót, először láttam valakit meztelenül. Erről a varrásról pedig nagybátyámat kérdeztem inkább, rossz volt ez a logika.

A betegségek előtt történt, erősek voltak, egy sportoló meg egy sportolóné, nekem is ilyesvalaki kéne, aki ráragasztja ezt az erőt, aki miatt majd szétszakadok és összevarratom magam, gondoltam. Nyári viharok és nagy meccsek ideje volt, már nem is laktam náluk, csak átnéztem néha segíteni. Levitte az egész tetőt a szél, nagybátyám épp azt rakja vissza, én meg, ha már itt vagyok, rákötögetem a cserepeket a zsinegre, ő felhúzza, ne kelljen már minden egyesért lemászni. Megvágom a kezem a harmadik csomónál, tiszta olaj a seb, beleszédülök, leugrik a tetőről a nagybátyám.

Ne hősködj már, mondom neki, ott a létra. Betesz a kocsi-ba, a rendelőnél leparkol, azért az orvoshoz már csak nem jön be velem. Hova kéri a tetanuszt, ezt tényleg megkérdezik, csodálkozik újra a kocsi-ban, amikor magyarázom neki, miért lila a bal vállam és a jobb is. Az orvos is nagyon megijedt, azt mondta, egymás után két karba még nem tört bele tűt. Na ezt ő már nem bírja, egyre ingerültebb, a nagynénémet is majdnem megölték, én is örüljek neki, hogy túléltem, mondja. Bácsi, ez csak egy injekció. Nem hagyja abba, mert fontos tudnom, ezekben ne bízzak, vigyázzak már magamra, a nagynéném nagyon szép volt, most meg néztek rá.

Neki is megmondták, nem terhes, és amikor a lesoványodott nő észrevette magán hat hónapra rá, hogy mégis tágul valami a medencecsont és a bőr között, visszament, épp egy héttel azután, hogy elhalt benne a magzat. Az egész olyan volt, magyarázza nagybátyám, mint egy konzervnyitás, már nem lehetett rendesen visszazárni. Rándul egyet az arca, észrevétlenül odakap és még ugyanezzel a mozdulattal betakar. Mindkét karral bekötözve fekszem egy matracon. Ott hagy a szürke pokróc alatt, a tetőt még fel kell pakolnia. Estére helyén van az összes cserép.

▸ Györe Gabriella

Kislánydalok (részletek)

Este,
este én nem alszom,
altatni kell a sok barátot,
Johnnyt, a négert, a kis Fülest,
Katicát és az Elefántot.
Piros Víziló és a Pingvin
mind a búcsúcsókra várnak
s mi utoljára maradunk
a bonthatatlan, régi hármak,
Csoki, a hős kis indián,
s a hatalmas fülű Kutyám.
Aludnunk kell éjfél előtt,
lélegzetünk is visszafojtva,
mert boszorkányok, mamutok,
s egy vén medve készül a torra,
ha bármelyikünk itt marad.
Indulunk hát — a tűzfalat
átlépjük, ágyamon repülve.
Homlokukon védcsillagommal
zuhanunk át az álmóúrbé.

*

Anya szerint az orrot fújni kell.
Én jobb szeretem kihúzni a taknyot.
Benyúlok az ujjam hegyivel,
és mindig érdekel, hogy mit terem ott
a környezet. Milyen hosszú a szál,
ami, ha jól vigyázok, összeáll,
és kihúzhatom onnan szépen, egybe.
Vizsgálom hosszan tenyerembe,
amíg bekapni majd eszembe jut.
A lány részek könnyebben tűnnek el.
A keményebbeket jól szét kell rágni.
Megvizsgálni egy ilyen fika-kígyót,
meggyőződéseim szerint nem akármilyen:
hogy tudom, mi teremhet mélyen bennem,
jövőbe néző, biztos tudást alkot.

*

„Mutasd... — kérte az oviban Retek —
...a nunidat!” — Én kezet mostam éppen.
Az udvaron voltak a többiek,
játszottak tán, vagy sorba álltak szépen.

Épp beszaladtam, mert pisilni kellett.
Ő meg nem látott még sosem nunit.
Még tanultam a rendet és fegyelmet.
Erre mégsem kérhette anyucit.

Először vonakodtam. „Hagyj... ne már...”
aztán rájöttem: nincsen mitől félni.
Megmutathatom magam bárkinek,
hisz akarom, hogy legyen mit megélni.

A nadrágot lehúztam... s elszaladt.
Beijedt, mert viszonzásra kértem.
Ígérete kötötte — elmaradt.
Legyőzte őt a bús férfiszemérem.

*

A padba költöznek velem
az indiánjaim.
Akármikor hunyom szemem, s
szorítom ajkaim,
ők megjelennek, s boldogan
segítenek nekem.
Csak el ne áruljam soha,
amíg nem tehetem.
Ott én vagyok a fővezér, a
csapatkapitány,
az egyedüli lány vagyok,
fiúkban nincs hiány.
Nem harcolunk, de készülünk,
mert vár a végtelen:
találkozunk és álmodunk,
hadiösvénytelen.

▸ *Jász Attila*

felejtőfüvek illata

„A kilencedik hónap elején értem haza.
Anyám szobája mellett a felejtőfüvet kiölte a fagy,
nyoma sem maradt. A múlt minden darabja megváltozott.
Fivéremeim és nővéreim halántéka fehér,
szemük körül ráncok. »Még élünk! «
— ennyit tudtunk mondani...”
(Macuo Basó)

Basó Kosztolányit fordít

vak néni mellett
feketerigó ugrál
söprik a kert

feketerigó
használt kotont csippent fel
mihez kezd vele?

életem legszebb
pillangóját egy darab
szaron láttam meg

Kosztolányi Basó olvasása közben

Macuo Basó
a kedvenc költőm róla
van itt nagyba' szó

eleven maszkom
haikuarcra cserélném
szomorú mosoly?

őszinte hazug
ság infantilitásom
csak a ráadás

▸ *Ayhan Gökhan*

A Logodi utcától a Hadik kávéházig *Kosztkarinthy*

van az a kép Karinthy és Kosztolányi a lo
godi utcai ház tábor utca de ne
m tudom ajtaján lép ki kabátban é
s elindul ketten lefelé az utcán vagy
attól függ honnan milyen irányból néz
zük az ember sose tudja igazán a he
lyes irány gyakran összetéveszthető

Karinthy és Kosztolányi iránya a ma
gyar irodalomban a hadik kávéház fe
lé sétál vagy siet gyalogol nem em
lékszik az irodalomtudomány a nap
süt és sajnos nem látszik a fe
ketefehér képen mosolyognak va
lőszínű hogy mosolyognak mindketten

a logodi utcából a hadik kávé
házig vezető úton a kalapjuk emel
kedéséből tudható az év de még nin
csen háború szélcsend van ár
emelkedés a levegő 23 fok nem vár
ható eső a lélek kitágul és össze
megy a logodi utcától a hadik kávéházig.

↳ *Menyhért Anna*

Sárba baba és a verssorok

Nincs még bennem készen a vers.
Hadd pihenjen.
Feszít, feszít.

Beszélnék, nincs kinek.
Túl fényes, túl erős.
Elfut, aki belenéz.
Egyedül vagyok.
Üres, üres, üres belül.

Gurgulázó kisbabakacaj helyett
csak a kibomló verssorok.

Mély volt a kút, kimásztam, de hűz.
Befedem, ne lásd, merre fut az az út.

Itt lenni fáj, hazavágyom,
merre vagytok, nagymamák?
Nektek ismerős ez a bánat.

Gurgulázó kisbabakacaj helyett
csak a csupasz, fájó verssorok.

Láz. Gyengeség. Félelem.
Merre menjek?

Állj akkor itt. Maradj. Panaszkodj.
Várni kell.

Gurgulázó kisbabakacagás helyett
csak a szúrós verssorok.

Írj magadnak mesét.

Gyönggyel rakott kiscsizmában
útnak indult a kicsi lány.
Összeesett. Felállt.
Véres úton, véres mellel keszkenőben
ment tovább.
Minden könnycsepp, amit elejt,
minden vércsepp, amit hullajt,
sárrá keni, földagasztja az út porát.
Kis csizmája piszkolódik, sárba ragad,
nem mehet tovább. Kell neki a kis csizmája,
kézbe fogja, lába cuppog, így mehet tovább.
Ősz lesz, mire észbe kap.
Haja hullik, lába fázik,
bőre kékre fagy.
Hátra ne nézz, kicsi lány.

Nyers szöveg ez,
ballada kell,
hadd lépjek tovább.
Sárba baba,
nincs itt több cuppogás.

Merre vagytok, nagymamák?
Vezessetek!
Ti ismeritek ezt a kint,
elveszteni a kisbabát.

Üres a tükör.
Díszes, cifra, hazug verssorok.

Írd a mesét, felnőtt mesét, másra úgyse
vagy jó, ez meg gyógyít, nohát,
jobb, mint a nyugtató.

Hol caplatsz most, kicsi lány?
Megvan-e még a csizmad?
Hát a gyöngyök?
Innál-e egy kis teát?
Jöjj hát, csomagolok elemóziát.

Békaseggű költőányok,
várományos fúriák,
mit gondoltok, ki beszél?

Író nő ül asztalánál,
könnye ömlik, verset ír.
Buggyan benne a gyász,
Gyűlöli a verset és magát.

Merre vagytok, delfinek?
Némán úsztok,
orrotok a combomhoz ér,
gázolok a véres könnyben,
messze van a tiszta víz.
Meggyógyít a költemény.

Perverz vagyok. Elégedett.
Tele hasat, üres tollat akartam,
s betűt vetek baba helyett.
Sírásból írást.

Sár, vér, könny, tinta.
És íme, kész a költemény.
Létra a toll, szorítom,
lépek rajta felfelé.
Lekonyulnak még
a tulipánok is.
Kicsi baba, sárba baba,
ne haragudj.

▸ *Lázár Bence András*

Anya, azt hiszem

El kéne számolni magammal.
Az ember csak magával,
elszámolnék tízig,
azt hiszem.

Ettől igazán boldog maradna
anyám is, hogy a fia ezzel
is végzett.

A kertbe vinném ki lassan,
hogy lássa, ezt is megtettem érte,
meg a lányával, ahogy csak
egy hétköznap délután lehet.

A körmeimet enném, ahogy beleülnék
a pontosuló égbe, percről percre lenne
tél, az utcából port vernének a kertbe.

És ha ez nem lenne elég, kivinném
a boltig, az eladólánytól kávét kérnék
tejjel. Anyámnak lesz, beteg, ezt mondanám,
és ő elsírná magát,
azt hiszem.

El kéne számolni magammal.
Ebben leszek biztos akkor is,
ha a kertbe vinném ki lassan,
hogy lássa ezt is velem,
egy hétköznap délutánban.

Almát ennénk és innánk kávét,
port vernének a kertbe, és én
elszámolnék tízig,
azt hiszem.

Ő beteg lenne, én kevésbé az,
elásnánk egymást aztán, boldogan.

Anya, tudod

Én még gyerek voltam, te meg alig felnőtt.
Hétvégén eljártunk tejdizskontba is.
Ott vettünk sajtot, fagyit, ilyesmiket.
Anya, tudod, amikor még,

abban a hűvös teremben,
annyira fáztam, hideg volt, kértelek siess,
menjünk kintebb, te nyugtattál, ne félj.
Anya, tudod, amikor még,

apa egész nap dolgozott, te terhes voltál,
a kisebbik húgommal, én meg gyerek.
Sokszor rugdostam a köveket, te meg
leszidtál, ne csináld, nehogy valami baj legyen.
Anya tudod, amikor még

gyerek voltam, te meg alig felnőtt,
fogtam a kezed. Most újra a tejdizskontba
vágyom, fázni, a szürke fénybe.
Anya tudod, amikor még fogtam a kezed,

nem zavart annyira, hogy egyszer majd
egy üres szobában kell rugdosnom a köveket,
és hogy a kisebbik húgom halva, túl hamar született.

▸ *Birtalan Balázs*

Virgács

*Őrzi-e még bárki is azt a tekercest?
Van-e ma valahol magnó,
mi lejátszani képes?*

Egy Hungária körúti bérlakásban,
kicsit tán megszeppenve a hatalmas szerkezet
váratlanul elélem tartott mikrofonjától
— *Mondj valami aranyosat!* —,
de három évem ösztönösségével,
elfogódottság nélkül nyilatkoztattam ki:

„A Téliapó úszik a Dunában!”

Nem tudom, a rákövetkező évek
előhozták-e egyszer is e délutáni bohóckodást;
emlékként csupán a tézis cseng fülemben,
kuncogó cérnahangon hallva saját magamtól:
„A Téliapó úszik a Dunában!”

Azt sem tudom, télre járt-e éppen
(ami kellően indokolná mondatom alanyi részét),
vagy inkább nyár volt:
egyike a nyaraknak, mikor hétvégenként
rendszeresen kirándultunk Trabanttal a sződligeti Duna-partra,
s térdig gázolva, bukfencezve a kavicsos mederben,
hűlő sörök és dinnyék társaságából figyelhettem:
odabent — valahol messze — emberek úsznak;
fel nőttek, bátrak, s nyilván mindenhatók.

Lappangó szürrealizmusom korai hajtása,
avagy az említett enyhe szeppenget
hozta-e össze egyetlen bizarr képbe
addigi életem két evidens tapasztalatát:
a Dunában úszást és a Téliapót
— ma már szintén csak találgatni lehet.
Annyi bizonyos: emlékeimben a kisfiú hangja
egyértelműen, osztatlanul vidám;
a hang gazdájában még nem merülhetett föl,
hogy a hirtelen ötlete szülte kép mögött
a történet nem okvetlenül *aranyos*.

*Szánját, kedves szarvasait az ár messze sodorta;
botját egy bugyborékoló sóhajjal most engedi el,
de a vasalt csizma,
a súlyos bársonykabát,
s a víztől elnehezdedő hosszú, fehér szakáll,
— még ha a teli puttonyt le is küzdi a hátról —
önmagában is végzetes.*

*Alábukik, merül a mélybe
(húzza magával a Jézuskát, a Nyuszt),
hol nem várják fényes gyerekcipők és -szemek;
hol a kavicságy alatti iszapba kötve
pár sörösüveg és dinnyehéj emlékezik csak
egy parton bukfencező kishyerekre,
egy ócska Trabantra
s egy valahai családra.*

▷ Nyilas Atilla

A kis ceruza.

Első, mivel írtam,
az egyik vagy maga a legelső.
Még most is emlékszik kezem
sok meg-megtörő íves mozdulatra.
Elmosódó külhoni fölirata arany,
sötétebb zöld felülete selymes,
kivillan alóla hatszögletű fája
s a puha, fekete grafitrúd
a hegyével átellenben is,
és eleinte még nem is olyan kicsi.
Nem tudom, tolltartóban vittem-e,
de hamar kék iskolaköpenyem
bal oldali felső zsebe lett a helye,
az a varrással leválasztott hüvely,
hegyével lefelé csúsztatam bele,
később fordítva, és bal kezem mutató-
ujjával alulról nyomva vettem elő,
mikor nem ért már a vége ki.
Az iskolában s jövet-menet
éveken át, és mindig velem volt.
Úgy hittem, örökké fog tartani.
Föl se tűnt, hogy egyre rövidebb,
határtalan ideig, de aztán már láttam,
bosszankodtam, hogy úgy herdáltam,
kímélni kezdtem, ritkábban hegyeztem,
nem írtam vele, csak fontos ügyben,
erőt adott a dolgozathoz,
szent pillanat volt megérinteni.
Utóbb, mikor már nem hordtam magammal,
fiók alján lapuló körömnnyi szerszám,
néha előbukkant, sajdítva szívem —
A kis ceruza.

Nem emlékszem,
a magam fájdalmára, vagy éppen azért,
hogy ez ne fájjon, vagy mert legalább
rövid időre mégis csak egy tárgy
maradt nekem, szabadultam tőle,
mint annyi másától, vagy tőlem ő,
mert már nem érdemeltem.

▷ Bán Zoltán András

József Attila: Szegény kisgyermek balázsolása (*tépett levél egy szonettkoszorúból*)

Mint aki halkán beelépett.
De mindig így volt e magyar élet:
egyszer fázott, máskor lánggal égett.
Dobd a Nyugatnak a méhlepényed!

Mint egy sínek közé esett, Kis Balázs.
Valami jobb sorsra érdemes *assemblage*,
de vén cigánynak lenni mégsem oly blamázs,
mint éji erdőn blake-ülő sárga bláz.

És nem mondhatom el senkinek,
amit ha kell, az ördög veszi meg,
és jönnek furcsa illatok.

Légy nekem Flórám, a mély torok!
Szemedben éles fény legyen a részvét!
Jöjj barátom, kéziratom tépd szét.

▮ *Kerber Balázs*

Mint az ember

Mint az ember, ha éjszakába ébred, hányódik az ágyban, ide tag, oda tag. Melyik látsszon ki, forgatja a paplant, maga körül felszínt világít csupán. Véges a takaró, nehéz vele borítani mindent. Nem látja, feje-lába miképp, mi rugaszkodik a térnek, mi a viszony, így önkényesen esnek a színes foltok, az álomban formát keres a világ. Nem jó, mint a varázsló köpenye (tarka köpeny, a rojtok ráderesedtek). Melyik látsszon ki, hova, forgatja a paplant, csupán benne nincsenek ablakok. Tűnik el mármost a rendrakásban az, aki ereszkedik lefelé és öl, verset ír, sétál az utcán, ahogy járja a katlanokat. Átzuhanva az érhetőn miként eshet át a sötétből a feneketlenbe, mint az ember, ha éjszakába ébred?

Fáradt véset

Ismét végigmegyek, mint szoktam, lábamat megfelelően emelem köre, előrébb, de unalmassá válok, ahogy a sötét is az, és kellően állottá, hasonlóvá leszek meghagyott uzsonnához, a vaj már úgyis beleragadt a szalvétába. Utca sem marad, főképp este táján, zöld ablakfény nélkül, és ez már színében mintha a reggelt mutatná, a fáradtabbat s a jóval idősebbet kettejük közül. Úgy vonulok, hogy talpam a kövezetbe süllyed, és mintha megóvna, de oda is rántana rossz léceihez a kerítés. Elbizonytalanodom tömörségétől. Megszólítanak: lustán beszélek, addig válogatom a szavaimat, míg teljesen elkerülnek, mert bánom, hogy megint nyelvembe harapok. Ha mégis elhagyja valami számat, bízom benne, hogy híven emlékezni fogok rá, habár soha nem menteném, amivel idáig jutottam.

untitled